

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

P9_TA(2020)0265

Skaitmeniniai finansai: dėl kriptoturto kylanti rizika. Reguliavimo ir priežiūros iššūkiai finansinių paslaugų, institucijų ir rinkų srityje

2020 m. spalio 8 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai „Skaitmeniniai finansai: dėl kriptoturto kylanti rizika. Reguliavimo ir priežiūros iššūkiai finansinių paslaugų, įstaigų ir rinkų srityje“ (2020/2034(INL))

(2021/C 395/10)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 225 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/65/EB, 2009/110/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 ir panaikinama Direktyva 2007/64/EB ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikatą „Europos duomenų strategija“ (COM(2020)0066),
- atsižvelgdamas į 2018 m. kovo 8 d. Komisijos komunikatą „FinTech“ srities veiksmų planas: konkurencingesnis ir novatoriškesnis Europos finansų sektorius“ (COM(2018)0109),
- atsižvelgdamas į Komisijos ir vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai 2016 m. balandžio 6 d. bendrą komunikatą „Bendra kovos su mišriomis grėsmėmis sistema. Europos Sąjungos atsakas“ (JOIN(2016)0018),
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 19 d. Komisijos baltąją knygą „Dirbtinis intelektas. Europos požiūris į kompetenciją ir pasitikėjimą“ (COM(2020)0065),
- atsižvelgdamas į 2017 m. balandžio 10 d. atsakymą, kurį Komisijos vardu pateikė pirmininko pavaduotojas Valdis Dombrovskis atsakydamas į klausimą E-001130/2017,
- atsižvelgdamas į Komisijos Finansinio stabilumo, finansinių paslaugų ir kapitalo rinkų sąjungos generalinio direktorato 2019 m. spalio mėn. galutinę ataskaitą „Paskirstytojo registro technologijomis ir blokų grandinėmis pagrįstas Europos elektroninės prieigos punkto (EEPP) valdymas“ (angl. „Governance for a DLT/Blockchain enabled European electronic Access Point (EEAP)“ ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OL L 119, 2016 5 4, p. 1.

⁽²⁾ OL L 337, 2015 12 23, p. 35.

⁽³⁾ OL L 141, 2015 6 5, p. 73.

⁽⁴⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/98da7b74-38db-11ea-ba6e-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-113099411>

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į Komisijos tyrimą dėl reglamento dėl tarpbankinių mokesčių taikymo ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. vasario 17 d. Komisijos viešas konsultacijas dėl investicinių įmonių ir rinkos operatorių reglamentavimo sistemos peržiūros,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 10 d. Komisijos Kapitalo rinkų sąjungos aukšto lygio forumo galutinę ataskaitą „Nauja Europos kapitalo rinkų vizija“ ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 13 d. Komisijos ekspertų grupės, nagrinėjančios reguliavimo kliūtis finansinėms inovacijoms, galutinę ataskaitą: 30 rekomendacijų dėl reguliavimo, inovacijų ir finansų,
- atsižvelgdamas į 2019 m. balandžio 10 d. bendras Europos priežiūros institucijų (EPI) rekomendacijas Europos Komisijai dėl būtinybės sustiprinti teisinius ES finansų sektoriaus IRT rizikos valdymo reikalavimus,
- atsižvelgdamas į 2019 m. balandžio 10 d. bendras Europos priežiūros institucijų rekomendacijas Europos Komisijai dėl nuoseklios kibernetinio atsparumo testavimo sistemos, skirtos svarbiems rinkos dalyviams ir didelei infrastruktūrai visame ES finansų sektoriuje, kūrimo sąnaudų ir naudos,
- atsižvelgdamas į 2019 m. sausio 7 d. bendrą Europos priežiūros institucijų ataskaitą „Finansinės technologijos. Reglamentavimo bandomoji aplinka ir inovacijų centrai“ ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 29 d. Europos bankininkystės institucijos IRT ir saugumo rizikos valdymo gaires,
- atsižvelgdamas į 2019 m. sausio 9 d. Europos bankininkystės institucijos ataskaitą su rekomendacijomis Europos Komisijai dėl kriptoturto,
- atsižvelgdamas į 2019 m. sausio 9 d. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos rekomendaciją Komisijai dėl pirminio virtualiosios valiutos siūlymo ir kriptoturto,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio mėn. Europos Komisijos konsultacijų dokumentą dėl ES kriptoturto rinkų sistemos,
- atsižvelgdamas į 2019 m. kovo 27 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos sutelktinio finansavimo paslaugų verslui teikėjų ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. spalio 3 d. rezoliuciją „Išsklaidytosios operacijų knygos technologijos ir blokų grandinės: pasitikėjimo įtvirtinimas atsisakant tarpininkavimo“ ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. gegužės 17 d. rezoliuciją „FinTech“: technologijų įtaka ateities finansų sektoriui ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2017 m. vasario 16 d. rezoliuciją su rekomendacijomis Komisijai dėl robotikai taikomų civilinės teisės nuostatų ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio mėn. Europos Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto užsakytą tyrimą „Kriptoturtas. Pagrindiniai pokyčiai, reglamentavimo problemos ir atsakymai“ (angl. „Crypto-assets: Key developments, regulatory concerns and responses“),

⁽⁵⁾ <https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0120161enn.pdf>

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/files/200610-cmu-high-level-forum-final-report_en

⁽⁷⁾ JC 2018 74.

⁽⁸⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2019)0301.

⁽⁹⁾ OL C 11, 2020 1 13, p. 7.

⁽¹⁰⁾ OL C 307, 2018 8 30, p. 57.

⁽¹¹⁾ OL C 252, 2018 7 18, p. 239.

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2014 m. vasario mėn. Europos Parlamento Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto užsakytą tyrimą „Finansinių paslaugų vartotojų apsaugos aspektai“ (angl. „Consumer Protection: Aspects of Financial Services“),
 - atsižvelgdamas į 2019 m. liepos mėn. Europos Centrinio Banko ataskaitą dėl poveikio, kurį mažmeninių mokėjimų skaitmeninimas daro Eurosistemos kaip skatintojo vaidmeniui,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. sausio 31 d. Benoît Coeure pagrindinę kalbą „Finansinės technologijos žmonėms“,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. vasario 26 d. Yves Merscho pagrindinę kalbą trečiojoje metinėje konferencijoje finansinių technologijų ir skaitmeninių inovacijų klausimais „Skolinimo ir mokėjimo sistemų neramumų laikotarpis. Finansinių technologijų iššūkis“ (angl. „Lending and payment systems in upheaval: the FinTech challenge“),
 - atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 6 d. Finansinio stabilumo tarybos ataskaitą „Decentralizuotos finansinės technologijos. Ataskaita dėl poveikio finansiniam stabilumui, reguliavimui ir valdymui“ (angl. „Decentralized financial technologies. Report on financial stability, regulatory and governance implications“),
 - atsižvelgdamas į 2019 m. vasario 14 d. Finansinio stabilumo tarybos ataskaitą dėl finansinių technologijų ir rinkos struktūros teikiant finansines paslaugas, rinkos plėtros ir potencialaus poveikio finansiniam stabilumui,
 - atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 16 d. Finansinio stabilumo tarybos ataskaitą „Kriptoturtas: ataskaita G 20 dėl Finansinio stabilumo tarybos ir standartus nustatančių institucijų atliekamo darbo“ (angl. „Crypto-assets: Report to the G20 on work by the FSB and standard-setting bodies“),
 - atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 27 d. Finansinio stabilumo tarybos ataskaitą „Finansinių technologijų, priežiūros ir reglamentavimo problemų, į kurias taryba turi atkreipti dėmesį, poveikis finansiniam stabilumui“ (angl. „Financial Stability Implications from FinTech, Supervisory and Regulatory Issues that Merit Authorities' Attention“),
 - atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 14 d. Finansinio stabilumo tarybos parengtą konsultacijoms skirtą dokumentą „Reglamentavimo, priežiūros ir stebėsenos problemų, kurių kilo sudarius „pasaulinės stabilizuotosios virtualiosios valiutos“ susitarimus, sprendimas“ (angl. „Addressing the regulatory, supervisory and oversight challenges raised by „global stablecoin“ arrangements“),
 - atsižvelgdamas į 2019 m. spalio mėn. G7 darbo grupės stabilųjų kriptovaliutų klausimu paskelbtą tyrimą dėl pasaulinių stabilųjų kriptovaliutų poveikio,
 - atsižvelgdamas į 2019 m. birželio mėn. priimtas Finansinių veiksmų darbo grupės rekomendacijas dėl rizika grindžiamo požiūrio į virtualųjį turtą ir su virtualiuoju turtu susijusių paslaugų teikėjus (angl. „Guidance for a Risk-Based Approach to Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers“),
 - atsižvelgdamas į 2019 m. birželio mėn. atnaujintas Finansinių veiksmų darbo grupės rekomendacijas, ypač į 16 rekomendaciją dėl elektroninių pervedimų,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. sausio mėn. Tarptautinių atsiskaitymų banko analizę „Politikos atsakas į finansines technologijas. Tarpvalstybinė apžvalga“ (angl. „Policy responses to FinTech: a cross-country overview“),
 - atsižvelgdamas į 2019 m. spalio 16 d. Fernando Restoy pareiškimą „Finansinių technologijų reguliavimas. Kas vyksta, ir kokių kyla iššūkių?“ (angl. „Regulating FinTech: what is going on, and where are the challenges?“) per ASBA-BID-FELABAN XVI bankų ir privačiojo sektoriaus regioninės politikos dialogą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 47 ir 54 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A9-0161/2020),
- A. kadangi skaitmeniniai finansai yra greitai kintanti finansų sektoriaus sritis, kurią reikia nuolat stebėti ir nagrinėti tiek sektoriaus, tiek reguliavimo lygmeniu;

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

- B. kadangi Sąjungos vidaus rinkai yra būdinga atvira konkurencija ir joje siekiama sudaryti vienodas sąlygas taikant suderintą reglamentavimo sistemą, remiantis tarptautiniais standartais ir priežiūros institucijoms bendradarbiaujant tarpusavyje; kadangi dėl šių priežasčių Sąjungos skaitmeninių finansų strategija turėtų būti grindžiama tais pačiais principais;
- C. kadangi reikia siekti bendro požiūrio finansinių technologijų reglamentavimo srityje, kad būtų skatinamos inovacijos ir užtikrinamas aukštas investuotojų apsaugos ir finansinio stabilumo lygis;
- D. kadangi terminas „kriptoturtas“ vartojamas kalbant apie labai įvairaus pobūdžio skaitmeninį turtą, įskaitant virtualiąsias valiutas ir žetonus, bet jais neapsiribojant, tačiau kartais neapima tam tikrų stabilizuotųjų virtualiųjų valiutų ar žetonų, pvz., vertybinių popierių pobūdžio žetonų;
- E. kadangi du dažniausiai pasitaikantys kriptoturto komponentai yra i) su pagrindiniu turtu, reikalavimu ar nuosavybe susijusios teisės privatus pobūdis ir ii) kriptografijos ir paskirstytojo registro technologijos (PRT) arba panašios technologijos naudojimas turto ir jam būdingos ar numanomos vertės mainams vykdyti;
- F. kadangi šiuo metu Sąjungoje kriptoturtas nėra nei leidžiamas, nei garantuojamas centrinio banko ar valdžios institucijų, ir kadangi yra įvairių kriptoturto naudojimo būdų, įskaitant jo naudojimą mainams, investavimo tikslais arba įsigyjant prekes ar gaunant paslaugas;
- G. kadangi stabilizuotosios virtualiosios valiutos pasižymi panašiomis ypatybėmis, kaip kriptoturtas, ir neturi jokios konkrečios valiutos savybių, bet yra paremtos priemonių, kuriomis siekiama kiek galima sumažinti jų kainos (išreikštos kita valiuta) svyravimus, rinkiniu; kadangi kai kurios kriptoturto rūšys, įskaitant stabilizuotąsias virtualiąsias valiutas ir su jomis susijusias technologijas, gali padidinti veiksmingumą, konkurenciją ir skaidrumą ir suteikti visuomenei didelių galimybių bei naudos, nes kai kurių rūšių mokėjimai yra pigesni bei spartesni ir gali tapti naujais mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) finansavimo šaltiniais; kadangi kainų svyravimą mažinančios priemonės nebuvo patikrintos tokiais aplinkybėmis, kai labai daug sandorių sudaroma naudojant stabilizuotąją virtualiąją valiutą;
- H. kadangi viešieji debatai dėl privačiai leidžiamų stabilizuotųjų virtualiųjų valiutų gali būti siejami su tam tikrais Sąjungos mokėjimų aplinkos trūkumais;
- I. kadangi stabilizuotosios virtualiosios valiutos gali tapti plačiai naudojama mokėjimo priemone, o tai turėtų paskatinti imtis atitinkamų reguliavimo ir priežiūros veiksmų;
- J. kadangi centrinių bankų skaitmeninės valiutos (CBSV) yra paremtos stabilaus turto koncepcija, yra leidžiamos valstybių ir todėl skiriasi nuo kriptoturto; kadangi Kinijos Liaudies bankas eksperimento tvarka leidžia centrinio banko skaitmeninę valiutą –elektroninį mokėjimą skaitmenine valiuta (DCEP); pabrėžia, kad galimas DCEP naudojimas pasaulio mastu galėtų turėti įtakos tarptautinei prekybai ir vartotojų apsaugai;
- K. kadangi tiek Sąjungos, tiek pasauliniu mastu svarstomos iniciatyvos naudoti CBSV;
- L. kadangi skaitmeniniams finansams būdingas stiprus tarpvalstybinis aspektas, peržengiantis Sąjungos lygmens ribas, todėl tarptautinis bendradarbiavimas ir standartų nustatymas, taip pat efektyvi ir veiksminga Sąjungos priežiūra šioje srityje yra labai svarbūs;
- M. kadangi daugėjant skaitmeninių finansų priemonių gali susidaryti dideli kapitalo srautai, o tai traukia tarpvalstybines investicijas; pabrėžia, kad dėl šios priežasties skaitmeniniai finansai gali padidinti Sąjungos konkurencingumą pasaulinėse rinkose;
- N. kadangi, remiantis rinkos duomenimis⁽¹²⁾, 2020 m. birželio mėn. pasaulyje buvo daugiau kaip 5 600 rūšių kriptoturto, kurio bendra rinkos kapitalizacija viršijo 260 mlrd. JAV dolerių⁽¹³⁾, o bitkoinas sudarė 65 proc. šio turto;

⁽¹²⁾ <https://coinmarketcap.com>

⁽¹³⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/648779/IPOL_STU\(2020\)648779_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/648779/IPOL_STU(2020)648779_EN.pdf)

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

- O. kadangi, remiantis rinkos duomenimis, stabilizuotosios virtualiosios valiutos 2020 m. birželio mėn. pasiekė 10 mlrd. EUR bendrą rinkos kapitalizaciją, palyginti su 1,5 mlrd. EUR 2018 m. sausio mėn., ir, nors kol kas naudojamos nedaug, palyginti su kitomis kriptovaliutomis, jos turi potencialo išplisti pasauliniu mastu ir būti prieinamos plačiam vartotojų ratui, ypač jeigu jas pradės naudoti didžiosios finansinių technologijų bendrovės, pasinaudodamos savo tinklais;
- P. kadangi Europos Centrinio Banko (ECB) ekspertai savo 2019 m. paskelbtoje publikacijoje⁽¹⁴⁾ pažymėjo, kad, nepaisant to, jog kriptoturtas yra labai rizikingas, jis nekelia tiesioginės grėsmės finansiniam stabilumui; kadangi šiai nuomonei pritarė tiek Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA)⁽¹⁵⁾, tiek Europos bankininkystės institucija (EBI)⁽¹⁶⁾; kadangi tokias pat išvadas savo 2018 m. pasaulinio finansinio stabilumo ataskaitoje padarė Tarptautinis valiutos fondas (TVF) ir savo 2018 m. liepos mėn. ataskaitoje Finansinio stabilumo taryba (FST), nors pastaroji mano, kad, atsižvelgiant į tai, kaip greitai šios rinkos kinta, padėtį reikia stebėti;
- Q. kadangi, kaip pažymėta EBI ataskaitoje, finansų įstaigos šiuo metu palyginti nedideliu mastu vykdo su kriptoturtu susijusią veiklą, tačiau tikėtina, kad vis populiarėjant paskirstytojo registro technologijomis grindžiamiems sprendimams jų susidomėjimas didės; kadangi tokia veikla apima kriptoturto turėjimą ar įsigijimą, pirminio virtualiosios valiutos siūlymo (ICO) garantą arba su kriptoturtu susijusių paslaugų, pvz., depozitinės piniginės ar mainų, teikimą; kadangi šiuo metu taikomos prudencinės taisyklės nėra tinkamos norint užfiksuoti didelius kriptoturto svyravimus ir didelę riziką;
- R. kadangi, remiantis naujausių mokslinių tyrimų duomenimis, kriptoturtas dažniausiai naudojamas kaip spekuliacinis investicinis produktas, o ne atsiskaitymo už teisėto verslininko siūlomas prekes ar paslaugas priemonė; kadangi EPI pabrėžė, jog kriptoturtas, kuris Sąjungos finansiniame reglamente nėra įvardijamas kaip finansinė priemonė, kelia specifinę riziką, visų pirma investuotojų ir vartotojų apsaugos, taip pat rinkos vientisumo aspektais; kadangi kriptoturtas gali didinti pinigų plovimo, nesąžiningos veiklos, mokesčių vengimo ir išorės išpuolių riziką;
- S. kadangi pradėjus naudoti naujausias technologijas finansinių paslaugų įmonėms gali būti daug lengviau vykdyti esamus priežiūros ir atitikties išpareigojimus;
- T. kadangi kriptoturto, kuris įvardijamas kaip finansinės priemonės Sąjungos teisės aktuose, klasifikavimas priklauso nuo to, kaip nacionalinės kompetentingos institucijos nacionaliniu lygmeniu įgyvendina Sąjungos teisės aktus, o tai lemia neatitikimus priežiūros ir reglamentavimo srityje, kenkia nuoseklumui ir trukdo sudaryti vienodas sąlygas visoje Sąjungoje; kadangi toks klasifikavimas ir integravimas į Sąjungos teisės aktų sistemą kelia sunkumų, nes skirtingas kriptoturtas pasižymi skirtingomis savybėmis, o jos bėgant laikui gali kisti;
- U. kadangi ICO galėtų tapti alternatyviu pažangių įmonių ir startuolių finansavimo šaltiniu jų ankstyvuojų vystymosi etapu, tačiau jis taip pat kelia didelę nuostolių riziką investuotojams dėl itin spekuliatyvaus pobūdžio ir pažeidžiamumo sukčiavimo požiūriu; kadangi Tarptautinių atsiskaitymų bankas 2018 m. metinėje ekonomikos ataskaitoje nurodė, jog ne mažiau kaip 22,5 proc. ICO buvo Ponzi sukčiavimo schemas;
- V. kadangi nustačius griežtą, paskirtą atitinkančią ir rizika grindžiamą reglamentavimo tvarką naudojant kriptoturtą galėtų būti saugiai sumažintos sandorių kainos šiame vis labiau skaitmeniniame pasaulyje;
- W. kadangi skaitmeniniai finansai gali įvairiais būdais prisidėti prie COVID-19 pandemijos ekonominio poveikio piliėčiams, MVĮ ir kitoms įmonėms bei finansinėms paslaugoms šalinimo; kadangi COVID-19 protrūkis visose valstybėse narėse, nors ir skirtingu mastu, parodė skaitmeninių finansų vartotojams ir ekonomikai teikiamą potencialą;

⁽¹⁴⁾ https://www.ecb.europa.eu/pub/economic-bulletin/articles/2019/html/ecb.ebart201905_03~c83aeaa44c.en.html#toc4

⁽¹⁵⁾ ESMA rekomendacijos „Pradinis kriptomonetų platinimas ir kriptoturtas“ (angl. „Initial Coin Offerings and Crypto-Assets“) (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma50-157-1391_crypto_advice.pdf).

⁽¹⁶⁾ EBI ataskaita su rekomendacijomis Europos Komisijai dėl kriptoturto (<https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/2545547/67493daa-85a8-4429-aa91-e9a5ed880684/EBA%20Report%20on%20crypto%20assets.pdf>).

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

- X. kadangi didelės technologijų įmonės ir pasaulinės skaitmeninės platformos vis dažniau siūlo finansines paslaugas; kadangi tie stambūs veiklos vykdytojai naudojami tokiais konkurenciniais pranašumais, kaip masto ekonomija, didžiuliai tarpvalstybiniai vartotojų tinklai, lengva prieiga prie finansavimo ir galimybė sutelkti didelius duomenų šaltus, kai vartotojai naudojami duomenų apdorojimo technologijomis, pavyzdžiui, „didžiųjų duomenų analize“, kurios įvairiais būdais teikia didžiulę pridėtinę vertę; kadangi finansinių technologijų rinkose veikiančios didžiosios technologijų įmonės gali trukdyti sąžiningai konkurencijai ir inovacijoms;
- Y. kadangi neseniai atskleidus nesąžiningos veiklos atvejų finansinių technologijų sektoriaus įmonėse pabrėžiamas holistinio požiūrio į vartotojų ir investuotojų apsaugos riziką, susijusią su finansinių ataskaitų teikimo, sukčiavimo ir nemokumo procedūrų trūkumais, poreikis;
- Z. kadangi per pastaruosius metus labai išaugo negrynaisiais pinigais atliekamų mokėjimų dalis; kadangi tobulinant sandorių be grynųjų pinigų sistemą neturėtų būti mažinamos galimybės naudotis grynaisiais pinigais kaip mokėjimo priemone;
- AA. kadangi finansų sektorius yra didžiausias informacinių ir ryšių technologijų (IRT) naudotojas pasaulyje (jo išlaidos sudaro apie penktadalį visų IRT išlaidų);
- AB. kadangi naujų technologijų taikymas finansų sektoriuje gali kelti naujo pobūdžio riziką, kurią reikia reguliuoti ir stebėti, siekiant užtikrinti finansinį stabilumą, vidaus rinkos vientisumą ir vartotojų apsaugą;
- AC. kadangi plačiau naudojant dirbtinį intelektą finansinių paslaugų srityje reikės užtikrinti didesnę veiklos atsparumą, deramą atitinkamą priežiūrą ir vartotojų duomenų apsaugą, kaip numatyta Sąjungos teisėje;
- AD. kadangi naujos veiklos problemos, ypač IRT ir saugumo rizika, gali kelti sisteminę riziką finansų sektoriui; tokia nauja rizika turėtų būti mažinama tinkamomis priemonėmis, kaip nurodė Europos sisteminės rizikos valdyba⁽¹⁷⁾;
- AE. kadangi dabartiniame ES finansinių paslaugų taisyklių sąvade taikomas nenuoseklus požiūris į nuostatą dėl veiklos rizikos;
- AF. kadangi dėl IRT ir saugumo rizikos, su kuria susiduria finansų sektorius, ir jo integracijos Sąjungos lygmeniu lygio reikia imtis konkrečių ir pažangesnių veiksmų, kurie būtų grindžiami 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti⁽¹⁸⁾, bet ja neapsiribotų;
- AG. kadangi kibernetinis atsparumas yra neatsiejama valdžios institucijų pasauliniu lygmeniu atliekamo darbo, susijusio su finansų įstaigų veiklos atsparumu, dalis;
- AH. kadangi veikianti, tvari ir atspari Sąjungos finansų rinka turėtų pasižymėti dideliu kapitalo ir rizikos paskirstymo veiksmingumu ir kuo labiau finansiškai įtraukti piliečius į finansinių paslaugų sistemą;
- AI. kadangi debesijos kompiuterijos paslaugų naudojimas finansinių paslaugų teikėjams gali suteikti reikšmingų pranašumų veiklos atsparumo ir efektyvumo srityje, palyginti su esamais vietoje naudojamais sprendimais, tačiau jis kelia ir papildomų problemų, susijusių su duomenų ir procesų saugumu, verslo tęstinumu po veiklos sustabdymo ir bendru pažeidžiamumu dėl kibernetinių nusikaltimų;

⁽¹⁷⁾ <https://www.esrb.europa.eu/news/pr/date/2020/html/esrb.pr200107~29129d5701.en.html>

⁽¹⁸⁾ OL L 194, 2016 7 19, p. 1.

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

- AJ. kadangi siekiant užtikrinti, kad visos finansinių paslaugų ir technologijų įmonės galėtų konkuruoti vienodomis sąlygomis, joms reikia sudaryti vienodas sąlygas laikantis principo „tokia pati rizika, tokia pati veikla, toks pats reglamentavimas“;
- AK. kadangi skaitmeninių finansinių paslaugų diegimas neturėtų būti nei reglamentavimo arbitražo, nei mažesnės vartotojų apsaugos, mažesnio saugumo ar pavojaus finansiniam stabilumui priežastis;
- AL. kadangi daugelis didelių Sąjungos finansinių institucijų yra priklausomos nuo trečiųjų šalių debesijos kompiuterijos paslaugų teikėjų;
- AM. kadangi Europos duomenų apsaugos valdyba atlieka svarbų vaidmenį padedant bendrovėms suprasti Bendrojo duomenų apsaugos reglamento laikymosi išpareigojimus;
- AN. kadangi paprastai kriptoturto iniciatorius nėra žinomas ir jis nesukuria finansinio reikalavimo į pagrindinį turtą, priešingai nei stabilizuotosios virtualiosios valiutos, vertybinių popierių pobūdžio žetonai ir prekių žetonai, kurių visų iniciatorius yra žinomas;
- AO. kadangi, nors galima įvairiai klasifikuoti verslininkų išleistus žetonus, kurie pateikiami kaip pinigų srauto reikalavimas, nuosavybės vertybinių popierių reikalavimas ar būsimo produkto / paslaugos reikalavimas, klasifikavimas pagal Sąjungos teisę turėtų suteikti Europos rinkoms reglamentavimo nuspėjamumą ir vienodumą; kadangi užtikrinant technologiškai aktualų ir funkcinį žetonų reglamentavimą reikėtų atsižvelgti į galimą mišrių schemų naudojimą ir pateikti tokias apibrėžtis, kurios padėtų sustiprinti vartotojo ir investuotojo apsaugą, padidinti teisinį tikrumą ir išnaudoti šių priemonių galimybes finansuojant rizikingus verslo projektus; kadangi pagrindinė ekonominė žetonų funkcija yra svarbus klasifikavimo rodiklis;
- AP. kadangi Finansinių veiksmų darbo grupė (FATF) patvirtino plačią virtualiosios valiutos apibrėžtį ir rekomendavo į kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu įpareigojimų taikymo sritį įtraukti fizinius ir juridinius asmenis, kurių veikla yra susijusi su kriptoturto mainais, kriptoturto perdavimu ir dalyvavimu teikiant finansines paslaugas, susijusias su pirminiais virtualiųjų valiutų siūlymais, ar šių paslaugų teikimu;
- AQ. kadangi pinigų plovimas kelia didžiulių pavojų, jam skaitmeninėje finansų aplinkoje būtina užkirsti kelią; kadangi nepaisant to, jog skaitmeniniai finansai gali pagerinti finansinę įtrauktį, vis tiek turėtų būti visapusiškai laikomasi principo „pažink savo klientą“ ir kovos su pinigų plovimu taisyklių, kaip numatyta Sąjungos teisėje; kadangi, nors kriptoturto gali būti naudojamas neteisėtai veiklai, jam suteikus mokėjimo, o ne vien mainų priemonės statusą būtų galima pagerinti finansinių nusikaltimų stebėseną ir prevenciją;
- AR. kadangi dėl didesnio junglumo, daiktų interneto ir žmonių bei mašinų sąveikos galima įvairiapusiškai pagerinti finansines paslaugas, bet taip pat gali kilti naujų su privatumu ir asmens duomenų apsauga, sąveikos kokybe, veiklos rizikos valdymu ir kibernetinio saugumo uždaviniais susijusių pavojų;

Rekomendacijos:***Bendrosios pastabos***

1. palankiai vertina tai, kad Komisija priėmė Skaitmeninių finansų dokumentų rinkinį, įskaitant du pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl kriptoturto ir veiklos atsparumo; mano, kad Komisijos pasiūlymas dėl kriptoturto ir operacinio ir kibernetinio atsparumo yra teikiamas laiku ir yra būtinas, turint omenyje naujausius pokyčius Sąjungos ir pasaulio rinkose, ir yra svarbus žingsnis siekiant užtikrinti teisinį aiškumą ir parengti naują reglamentavimo tvarką; vis dėlto apgailestauja, kad Komisija tinkamai nesprendė pinigų plovimo, terorizmo finansavimo ir nusikalstamos veiklos, susijusios su kriptoturto, problemų, kurios iš esmės tebėra neišspręstos; prašo, kad Komisija, atsižvelgdama į priede pateiktas rekomendacijas, skubiai imtųsi veiksmų šioje srityje;

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

2. mano, kad skaitmeniniai finansai, kurių vaidmuo plėtojant finansinę veiklą yra labai svarbus, turės lemiamą reikšmę kapitalo rinkų sąjungos (KRS) sėkmingam įgyvendinimui, nes įmonėms ir piliečiams bus suteikiama daugiau finansavimo galimybių, taip pat investavimo galimybių, ir ragina Komisiją apsvarstyti, kaip įgalinti novatorius ir taip pasinaudoti skaitmeninių finansų teikiama nauda skatinant kapitalo rinkų integraciją ir mažmeninių investuotojų dalyvavimą Sąjungoje ir didinant jų apimtį pasauliniu mastu;

3. pabrėžia, kad vis didėja skaitmeninių finansų reguliavimo stebėsenos ir peržiūros priemonių svarba, ypač dėl nuolat augančios šio sektoriaus svarbos pasaulyje sprendžiant su COVID-19 pandemija susijusias problemas; taip pat pabrėžia, kad reikia spręsti specifinės rizikos, kurią skaitmeniniai finansai kelia reguliavimo ir priežiūros lygmenimis, klausimą taikant tinkamą teisės aktų sistemą ir vartotojų apsaugos nuostatas;

4. pabrėžia, kaip svarbu, kad Komisija, rengdama tarptautinius standartus, glaudžiai bendradarbiautų su tarptautiniais forumais ir reguliavimo institucijomis, turint omenyje tai, kad skaitmeniniai finansai turi kelioms jurisdikcijoms priklausančios veiklos pobūdį, nepakenkiant Sąjungos prerogatyvai priimti Sąjungos aplinkybes atitinkančių reglamentavimo ir priežiūros nuostatų; visų pirma primena, kad reikia užtikrinti Sąjungos reglamentavimo sistemos suderinamumą su tarptautiniu lygmeniu sutartais principais;

5. pažymi, kad daugelio technologijų, susijusių su skaitmeniniais finansais, kūrimas dar tik prasideda; pabrėžia, kad dėl šios priežasties visoms naujoms teisėkūros priemonėms turi būti taikomas išsamus ir perspektyvus rizikos ir naudos vartotojams ir finansiniam stabilumui vertinimas; ragina Komisiją savo darbe, susijusiame su skaitmeniniais finansais, taikyti proporcingą, rizika pagrįstą, įvairius sektorius apimantį, holistinį ir į rezultatus orientuotą požiūrį;

6. ragina Komisiją pasinaudoti Europos inovacijų tarpininkų forumo sukauptomis žiniomis ir patirtimi ir veikti kaip iniciatorei siekiant sukurti palankią ir tvarią aplinką Europos finansinių technologijų centrums ir įmonėms, taip pat įsitvirtinusiems finansų pramonei, naudojančiai skaitmeninius finansus, kad būtų galima pritraukti ir didinti užsienio investicijas ir Sąjungos dalyvavimą pasaulio rinkose;

7. todėl mano, kad skaitmeniniai finansai Europos MVĮ turėtų tapti svarbia ir veiksminga priemone, galinčia realiu laiku pasiūlyti greitus jų finansavimo poreikius atitinkančius sprendimus; mano, kad skaitmeniniai finansai gali padėti panaikinti MVĮ finansavimo trūkumą;

8. pabrėžia, kad visomis priemonėmis, kurių imamasi, turėtų būti užtikrinama, kad tiek dideli, tiek maži rinkos dalyviai turėtų reguliavimo erdvės, kad galėtų diegti inovacijas, ir kad visų naujų ar iš dalies pakeistų teisės aktų ir priežiūros taisyklių skaitmeninių finansų srityje pagrindą sudarytų šie principai:

a) vienodai veiklai ir vienodoms paslaugoms ir su jomis susijusiai panašiai rizikai taikomos vienodos taisyklės;

b) proporcingumas ir technologinis neutralumas;

c) rizika, skaidrumas ir atskaitomybė pagrįstas požiūris;

d) pagrindinių teisių paisymas, visų pirma dėl privatumo ir asmens duomenų apsaugos, kaip įtvirtinta Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniuose;

e) aukšto lygio vartotojų ir investuotojų apsauga;

f) vienodos sąlygos;

g) inovacijoms palankus požiūris;

9. pabrėžia, kad visos naujos ar iš dalies pakeistos Sąjungos lygmens priemonės turėtų būti rengiamos atsižvelgiant į sparčią raidą besiplečiančiose kriptoturto ir ICO rinkose; pažymi, kad visoje vidaus rinkoje turi būti užtikrintos vienodos sąlygos, kad būtų galima išvengti parankios jurisdikcijos paieškų ir reglamentavimo arbitražo; įspėja, kad tokiomis priemonėmis neturėtų būti varžomos įmonių, visų pirma MVĮ, galimybės augti, ir kad jomis būtų užtikrinta tvari skaitmeninių finansų ekosistema, leidžianti jiems plėtotis vidaus rinkoje, sykiu užtikrinant finansinį stabilumą, rinkos vientisumą ir investuotojų bei vartotojų apsaugą;

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

10. pažymi, kad bandomoji finansinių inovacijų aplinka ir inovacijų centrai turi potencialo tapti naudingomis skaitmeninių finansų įmonių priemonėmis, kai kontroliuojamoje aplinkoje reikia patikrinti novatoriškus finansinius produktus, finansines paslaugas ar verslo modelius, kad kompetentingos institucijos galėtų geriau suprasti tokią veiklą ir kaupti besiformuojančių technologijų reglamentavimo patirtį, tokiu būdu sudarant palankesnes sąlygas įmonių ir reguliavimo institucijų dialogui; vis dėlto pabrėžia, kad jie taip pat gali kelti reikšmingą riziką vartotojų ir investuotojų apsaugai ir sudaryti sąlygas finansiniam sukčiavimui, sykiu sukeldamos skirtingos priežiūros tvarkos ir reglamentavimo arbitražo riziką;

11. pabrėžia, kad bet kokiaje bandomojoje finansinių inovacijų aplinkoje, įskaitant visos Europos bandomąją aplinką, turėtų būti siekiama pusiausvyros tarp inovacijų skatinimo, finansinio stabilumo ir investuotojų ir vartotojų apsaugos tikslų, sykiu atsižvelgiant į susijusių įmonių dydį, sistemine svarbą ir tarpvalstybinę veiklą; ragina Komisiją sukurti bendrą visos Europos bandomosios finansinių inovacijų aplinkos Sąjungos sistemą, nes tai suteiktų papildomos naudos finansinėms inovacijoms ir stabilumui ir sumažintų skirtingos priežiūros tvarkos taikymą;

12. pabrėžia pasitikėjimo, tapatybės kontrolės ir duomenų trejeto svarbą siekiant užtikrinti, kad veiklos vykdytojai, investuotojai, vartotojai ir priežiūros institucijos galėtų pasitikėti skaitmeniniais finansais;

13. mano, kad tikslinga toliau analizuoti CBSV diegimo iniciatyvas tiek Sąjungos, tiek pasaulio lygmenimis; ragina ECB apsvarstyti galimybę atlikti išsamų poveikio vertinimą siekiant pateikti CBSV būsimas alternatyvas, įskaitant skaitmeninio euro sukūrimo galimybių ir rizikos analizę; mano, kad atliekant šį vertinimą taip pat reikėtų atsižvelgti į pagrindinių technologijų vaidmenį; taip pat ragina Sąjungos priežiūros institucijas skatinti tolesnius mokslinius tyrimus šioje srityje ir ragina Komisiją bei ECB pradėti dialogą tarptautiniu lygmeniu, įvertinant galimą platesnio CBSV naudojimo visame pasaulyje naudą ir poveikį;

14. mano, kad poveikio vertinimo ir vėlesnės analizės parametrai ir principai turėtų būti paremti CBSV vaidmeniu prisidedant prie grynųjų pinigų naudojimo mažėjimo, užtikrinant pasitikėjimą finansų sistema, didinant finansinę įtrauktį ir galimybę naudotis viešosiomis mokėjimo priemonėmis, sykiu užtikrinant finansinį ir piniginių stabilumą;

15. pabrėžia, kad siekiant sukurti bendrą Sąjungos sistemą reikia didesnės reguliavimo ir priežiūros konvergencijos; atkreipia dėmesį į itin svarbų Europos priežiūros institucijų (EPI) vaidmenį sudarant tam palankesnes sąlygas; ragina EPI ir nacionalines kompetentingas institucijas (NKI) pradėti struktūrinį dialogą, kuriame daugiausia dėmesio būtų skiriama dabartiniams priežiūros uždaviniams ir patirties konvergencijai siekiant sklandžios priežiūros visais lygmenimis, visų pirma kalbant apie skaitmeninius finansus, kovą su pinigų plovimu, privatumo ir duomenų apsaugą, taip pat kibernetinio saugumo iššūkius ir galimybes; mano, kad vykdant šį struktūrinį dialogą skaitmeninių finansų srityje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama arbitražo ir priežiūros konkurencijos mažinimui ir kitų esamų tarpvalstybinės veiklos kliūčių šalinimui;

16. siūlo, glaudžiai bendradarbiaujant su kitomis EPI ir nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis, paskirti bendrą Europos priežiūros instituciją, kuri, remdamasi bendru taisyklių sąvadu ir su produktais susijusių intervencinių priemonių taikymo įgaliojimais, prižiūrėtų su kriptoturtu susijusią veiklą šiose srityse: virtualiųjų valiutų ir dekretinių valiutų keitimo paslaugų teikėjai, taip pat pinigines paslaugų teikėjai ir visi kiti virtualiųjų turto paslaugų teikėjai, kuriems taikomi FATF standartai; kartu pažymi, kad reikia užtikrinti tos Europos priežiūros institucijos atskaitomybę ir numatyti Europos priežiūros institucijos veiksmų teisminės peržiūros procesą; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į 2020 m. rugsėjo 24 d. Komisijos pasiūlymą dėl reglamento dėl kriptoturto rinkų; pabrėžia, kad bendra priežiūros institucija, bendradarbiaudama su kitomis atitinkamomis Sąjungos lygmens priežiūros institucijomis, turėtų prižiūrėti su kriptoturtu susijusią veiklą, kuriai būdingas reikšmingas tarpvalstybinis aspektas Sąjungoje, ir turėtų sukurti tinkamas vidaus struktūras, kad būtų užtikrinta veiksminga ir efektyvi Sąjungos lygmens kriptoturto priežiūra;

17. išreiškia pritarimą ECB pozicijai, kad fiziniai pinigai yra svarbūs kaip teisėta mokėjimo priemonė; pabrėžia, kad pažanga virtualiųjų valiutų ir skaitmeninių mokėjimų srityje negali būti mažmeninių mokėjimų grynaisiais pinigais apribojimų arba visiško atsiskaitymų grynaisiais panaikinimo priežastis;

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

18. yra susirūpinęs dėl didelio poveikio aplinkai, kuri daro kriptokasyba; pabrėžia, kad reikia rasti naujų sprendimų, kaip sušvelninti ekologinį įprastinio kriptoturto pėdsaką; ragina Komisiją, rengiant bet kokią būsimą reglamentavimo iniciatyvą, atsižvelgti į šį klausimą, turint omenyje ES išipareigojimą siekti darnaus vystymosi tikslų ir ne vėliau kaip 2050 m. pereiti prie neutralaus poveikio klimatui visuomenės;

Kriptoturto sistemos nustatymas

19. mano, kad išsamios naujų produktų, tokių kaip kriptoturtas, visos Europos taksonomijos sukūrimas yra būtinas žingsnis siekiant skatinti bendrą supratimą, palengvinti jurisdikcijų tarpusavio bendradarbiavimą ir užtikrinti didesnę reguliavimo tikrumą tarpvalstybinę veiklą vykdančioms rinkos dalyviams; rekomenduoja atsižvelgti į esamas nacionalines reglamentavimo ir priežiūros sistemas; pabrėžia tarptautinio bendradarbiavimo ir pasaulinių iniciatyvų, susijusių su Sąjungos kriptoturto sistema, svarbą, ypač turint omenyje jų tarpvalstybinį pobūdį;

20. mano, kad atsižvelgiant į tai, jog šis rinkos segmentas nuolat kinta, galbūt būtų tinkama parengti negalutinį Sąjungos lygmens taksonomijos modelį, ir šia taksonomija būtų galima remtis imantis atitinkamų teisėkūros ir reglamentavimo veiksmų; vis dėlto mano, kad teisinės kriptoturto kvalifikacijos atveju nėra vieno visiems tinkamo sprendimo, todėl svarbu sukurti tokią sistemą, kuri priežiūros institucijoms suteiktų galimybę stebėti ir atitinkamai priderinti savo veiksmus;

21. pabrėžia, kad į vartotojus orientuoti startuoliai dažnai kuria Sąjungos piliečiams ir įmonėms naudingas pažangias finansines paslaugas, ir teisės aktų sistema turėtų būti rengiama taip, kad suteiktų daugiau galimybių įgyvendinti inovacijas ir kad vartotojai galėtų pasirinkti teikiamas finansines paslaugas;

22. pažymi, kad nesant bendros ES kriptoturto reguliavimo sistemos valstybės narės jau pradėjo priimti vienašališkus teisės aktus ir priežiūros veiksmus ir jaučia vis didesnę spaudimą imtis veiksmų bei užtikrinti vartotojų apsaugą; pabrėžia, kad dėl valstybėse narėse taikomų skirtingų aiškinimų ir nekoordinuoto požiūrio gali atsirasti rinkos susiskaidymas, išaugti teisinis netikrumas, gali būti pakenkta vienodoms sąlygoms ir suteiktos galimybės reglamentavimo arbitražui;

23. todėl mano, kad bet koks tolesnis skirstymas į kategorijas turėtų būti subalansuotas ir lankstus, siekiant prisitaikyti prie kintančių verslo modelių ir rizikos, suteikti erdvės inovacijoms ir konkurencingumui šiame sektoriuje ir kartu užtikrinti, kad riziką būtų galima pastebėti ir šalinti ankstyvuju etapu;

24. taip pat pabrėžia, kad reikia patikslinti galiojančių reguliavimo ir prudencinių procesų gaires, kad būtų užtikrintas reguliavimo tikrumas ir nustatyta tinkama kriptoturto priežiūros ir prudencinė tvarka; pritaria Bazelio komiteto ir EBI nuomonei, kad kriptoturtą įsigyjantys bankai turėtų taikyti jam konservatyvią prudencinę tvarką, ypač kai įsigyjamas labai rizikingas kriptoturtas;

25. mano, kad reguliuojamoms finansų įstaigoms, ypač kredito įstaigoms, mokėjimo įstaigoms ir pensijų fondams, turi būti taikomos konkrečios didžiausių pozicijų ribos, atsižvelgiant į galimą riziką vartotojų ir investuotojų apsaugai ir finansiniam stabilumui, susijusią su didelio masto veikla naudojant kriptoturtą; be to, pritaria nuomonei, kad kruopščiai atliekamas išsamus patikrinimas, patikimas valdymas ir rizikos valdymas, visiškas informacijos apie pozicijas atskleidimas ir patikimas dialogas su priežiūros institucijomis yra labai svarbūs; mano, kad atliekant būsimą kapitalo reikalavimų sistemos persvarstymą turėtų būti įtraukti su tuo susiję pakeitimai;

26. mano, kad visiems tarpininkams ir dalyviams, vykdančiams su kriptoturtu susijusią veiklą, turėtų būti atitinkamai taikomi esamos finansų reguliavimo sistemos standartai; taip pat pabrėžia, kad reikia nustatyti teisines nuostatas ir mechanizmus siekiant užtikrinti, kad su kriptoturtu susijusios veiklos reglamentavimo standartų, visų pirma susijusių su vartotojų apsauga ir kova su pinigų plovimu bei terorizmo finansavimu, būtų laikomasi ir tuo atveju, kai veikla vykdoma ar paslaugos teikiamos už Sąjungos ribų; taip pat pabrėžia, kad reikia konkrečių rinkos skaidrumo ir vientisumo taisyklių, bent jau lygiaverčių 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES⁽¹⁹⁾ (FPRD II), taisyklėms, kurios būtų taikomos visiems kriptoturto emitentams ir rėmėjams ir pagal kurias būtų nustatytos griežtos potencialių klientų informavimo taisyklės, kurios turėtų būti aiškios ir neklaidinančios, ir tinkamumo vertinimo reikalavimai;

⁽¹⁹⁾ OL L 173, 2014 6 12, p. 349.

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

27. mano, kad tam tikras kriptoturtas, plačiai naudojamas neteisėtuose kanaluose, neturėtų būti įteisintas taikant jam esamą reguliavimo tvarką; pabrėžia, kad bet koks nepageidaujamas įteisinimas keltų pavojų vartotojų apsaugai ir pakenktų rinkos vientisumui; todėl ragina Komisiją nustatyti griežtas potencialių klientų perspėjimo taisykles ir užtikrinti, kad kompetentingoms institucijoms būtų suteikti intervencijos įgaliojimai, reikalingi siekiant apriboti ar uždrausti operacijas ir veiklą su tokio kriptoturtu, kuris daugiausia naudojamas neteisėtais tikslais;

28. pabrėžia, kad į riziką, susijusią su turimu kriptoturtu ir jo pozicijomis, turėtų būti visapusiškai atsižvelgta vykstant priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesą iš karto po to, kai bus galima taikyti taksonomiją; todėl pabrėžia, kad būtina taikyti tinkamus ir standartizuotus atskleidimo reikalavimus su kriptoturtu susijusioms pozicijoms ar paslaugoms;

29. pažymi, kad esamos Sąjungos teisės spragas reikės šalinti atliekant tikslius pakeitimus, taip pat reikės sukurti specialiai naujai ir plėtojamai su kriptoturtu susijusiai veiklai, pvz., pirminiam virtualiosios valiutos siūlymui (angl. *initial coin offering*, ICO) ar pirminiam virtualiosios valiutos siūlymui biržoje (angl. *initial exchange offerings*, IEO), skirtą reguliavimo tvarką; pabrėžia, kad tam tikrų rūšių kriptoturtui galėtų būti taikoma esama reglamentavimo sistema, pvz., priskyrus juos prie perleidžiamųjų vertybinių popierių, kaip apibrėžta FPRD II; mano, kad į FPRD II taikymo sritį patekti galintis kriptoturtas turėtų būti traktuojamas taip pat kaip ir kiti perleidžiamieji vertybiniai popieriai ir jam, kaip tokiam, reikėtų ne specialios teisės aktų sistemos, o veikia tikslinių atitinkamų FPRD II nuostatų pakeitimų;

30. pabrėžia, kad būtina suderintai Sąjungos lygmeniu reglamentuoti tam tikrą kriptoturtą, kuriam nebūtų taikomos FPRD II nuostatos;

31. pažymi, kad stabilizuotoji virtualioji valiuta yra ypatingos kategorijos kriptoturtas; pažymi, kad šiuo etapu stabilizuotųjų virtualiųjų valiutų naudojimas Sąjungoje vis dar nėra reikšmingas; vis dėlto pabrėžia, kad plačiai jas taikant galėtų kilti didelė grėsmė finansiniam stabilumui ir pinigų politikos poveikiui, taip pat demokratinei kontrolei; todėl palankiai vertina Komisijos parengtą teisės aktų sistemą, kuria, be kita ko, siekiama užtikrinti stabilų stabilizuotųjų virtualiųjų valiutų konvertavimo į nepadengtus pinigus kursą ir galimybę atitinkamą stabilizuotąją virtualiąją valiutą bet kuriuo metu vėl konvertuoti į nepadengtus pinigus nominaliąja verte; tačiau pabrėžia, jog būtina, kad visi stabilizuotųjų virtualiųjų valiutų emitentai būtų teisiškai įpareigoti užtikrinti šių valiutų turėtojams teisę pateikti tiesioginį reikalavimą ir bet kuriuo metu vėl jas konvertuoti į nepadengtus pinigus nominaliąja verte ir šiuo tikslu įdiegti tinkamus mechanizmus stabilizavimo rezervams apsaugoti ir atskirti;

32. pabrėžia, kad ICO ir IEO turi potencialą padidinti MVĮ, novatoriškų startuolių ir veiklą plečiančių įmonių galimybes gauti finansavimą, gali paspartinti technologijų perdavimą ir būti esminė KRS dalis; vis dėlto pažymi, kad įvairios priežiūros institucijos išpėjo dėl ICO, nes trūksta su jais susijusio skaidrumo ir atskleidimo reikalavimų, todėl tai gali kelti riziką investuotojams ir vartotojams;

33. taigi prašo Komisijos įvertinti pasiūlymo dėl ICO ir IEO taikytinos teisinės sistemos pranašumus siekiant didinti skaidrumą, teisinį tikrumą, investuotojų ir vartotojų apsaugą ir mažinti dėl asimetriškos informacijos, nesąžiningo elgesio ir neteisėtos veiklos kylančią riziką; primygtinai ragina šios sistemos priežiūrą ir stebėseną koordinuoti Sąjungos lygmeniu;

34. pabrėžia, kad bendra Sąjungos kriptoturto sistema turėtų padėti užtikrinti aukštą vartotojų ir investuotojų apsaugos lygį, rinkos vientisumą ir finansinį stabilumą, užtikrinti kovos su pinigų plovimu nuostatų, tokių kaip tarpininkams, vykdančiams su kriptoturtu susijusius sandorius, taikomi įpareigojimai „pažink savo klientą“, vykdymą, išimtis taikant tik nenuolatiniams minimalios ribos nesiekiantiems sandoriams, ir pagerinti pagrindinės technologijos priežiūrą siekiant užtikrinti, kad nusikaltimus tiriančios institucijos galėtų patikimai ir nedėdamos daug pastangų nustatyti galutinius mokėjimo operacijų naudos gavėjus;

35. yra susirūpinęs dėl naujausio tyrimo išvadų⁽²⁰⁾, kuriose patvirtinta, kad pusė kriptoturto sandorių yra susiję su neteisėta veikla, pvz., neteisėtų prekių ar paslaugų pirkimu ar pardavimu, pinigų plovimu ir mokėjimais, susijusiais su atakomis naudojant išpirkos reikalavimo programinę įrangą; atkreipia dėmesį į naujausias išvadas, kad neteisėta su bitkoinais susijusi veikla per metus sudaro 76 mlrd. dolerių;

⁽²⁰⁾ Galima rasti elektroniniu formatu: <https://ssrn.com/abstract=3102645>.

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

36. pakartoja, kad reikia veiksmingai spręsti kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu kylančias grėsmes, kurios kyla dėl tarpvalstybinės veiklos ir naujų technologijų, visų pirma kriptoturto keliamas grėsmes;

37. pabrėžia, kad dėl esamų su kriptoturtu susijusios kovos su pinigų plovimu sistemos spragų, pvz., taikant principą „pažink savo klientą“, skirtingų rūšių finansinei veiklai sudaromos nevienodos sąlygos; mano, kad su kriptoturtu susijusių paslaugų teikėjams taikomų kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu nuostatų taip pat turėtų būti taikomos savo paslaugas Sąjungoje siūlantiesiems užsienio paslaugų teikėjams; pabrėžia, kad reikalinga išsami virtualiojo turto apibrėžtis, siekiant geriau atspindėti kriptoturto pobūdį ir funkcijas kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimo tikslais; pabrėžia, kad taip pat reikia atnaujinti teroristų finansavimo apibrėžtį, siekiant užtikrinti, kad kriptoturtas būtų tinkamai aprėptas;

38. atkreipia dėmesį į tai, kad buvo atnaujinta Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) rekomendacija Nr. 16 dėl virtualiojo turto paslaugų teikėjų kelionių taisyklių, ir ragina Komisiją išnagrinėti atnaujinimo poveikį kriptovaliutos ir elektroninės piniginės paslaugų teikėjams atsižvelgiant į 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB ⁽²¹⁾;

39. be to, ragina Komisiją, laikantis FATF ir ESMA rekomendacijų, padidinti įpareigotųjų subjektų, kuriems taikoma kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu sistema, aprėptį siekiant užtikrinti, kad visai su kriptoturtu susijusiai veiklai, taip pat virtualiųjų mainų paslaugų teikėjams, kitų kategorijų piniginės paslaugų teikėjams ir pirminiam virtualiosios valiutos siūlymui (ICO) būtų taikomi tokie patys kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu įpareigojimai;

40. be to, mano, kad plintant skaitmeniniams finansams niekas neturėtų būti paliktas nuošalyje, o skaitmeninių finansų sprendimų vartotojams ir neprofesionaliesiems investuotojams prieinamumas turi būti neatsiejamas nuo didesnių pastangų užtikrinti skaidrumą, visuomenės informuotumą ir prieigą prie informacijos; ragina Komisiją ir valstybes nares investuoti į programas, kuriomis skatinamas skaitmeninis ir finansinis raštingumas;

41. pažymi, kad bet kokios centrinio banko sukurtos skaitmeninės valiutos įvedimas yra susijęs su dideliais uždaviniais ir rizika (pvz., su finansinio stabilumo rizika, indėlių apsauga, pinigų politikos poveikiu, poveikiu kredito tarpininkavimui, kitų mokėjimo būdų pakeitimu, privačių rinkų dalyvių išstūmimu ir pan.), kurie galėtų lengvai viršyti CBSV teikiamą naudą;

42. pažymi, kad kai kuriuos pastebėtus Europos mokėjimų sistemos trūkumus būtų galima pašalinti laipsniškai tobulinant esamą tvarką, pvz., plačiau diegiant ekonomiškai efektyvius momentinius mokėjimus;

Bendras požiūris į finansų sektoriaus kibernetinį atsparumą

43. atkreipia dėmesį į tai, kad vis labiau skaitmeninant finansines paslaugas ir vis dažniau perduodant IT sprendimų ar priežiūros paslaugų teikimą išorės teikėjams, pvz., debesijos paslaugų teikėjams, galima padėti, visų pirma startuoliams, diegti inovacijas ir turėti prieigą prie technologijų, kurių jos kitaip neturėtų; tačiau perspėja, kad vidaus sutrikimų, išorės atakų ar finansinių sunkumų padarinių nulemtas poveikis finansų įstaigoms ir rinkoms vis didėja, todėl reikia atidžiai įvertinti operacinę riziką atsižvelgiant į šią kintančią padėtį; todėl mano, kad bet kokio siūlomo teisės akto pagrindiniai tikslai turėtų būti saugumas, atsparumas ir veiksmingumas;

44. atkreipia dėmesį į tai, kad nepaprastai sunku apskaičiuoti bendras kibernetinių incidentų išlaidas, tačiau sektoriuje skaičiuojama, kad 2018 m. pasaulinė ekonomika patyrė nuo 45 mlrd. iki 654 mlrd. USD išlaidų;

⁽²¹⁾ OL L 141, 2015 6 5, p. 73.

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

45. pabrėžia, kad finansų sektorius tradiciškai yra pagrindinis kibernetinių nusikaltėlių, siekiančių finansinės naudos, taikinytis;

46. yra susirūpinęs dėl ESRV atliktos analizės, kurioje nurodyta, kad iš tikrųjų tikėtina, jog kibernetiniai incidentai galėtų išaugti į sisteminę kibernetinę krizę, kuri kelia grėsmę finansiniam stabilumui ⁽²²⁾;

47. atkreipia dėmesį į tai, kad į kai kuriuos sektorinius Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktus jau yra įtraukti konkretūs reikalavimai dėl informacijos saugumo valdymo, tačiau taip nėra kitų sričių Sąjungos finansinių paslaugų teisės aktuose; primena, kad priežiūros institucijos įspėjo vartotojus dėl pirminio virtualiosios valiutos siūlymo (ICO), nes dėl to, kad nėra tinkamų skaidrumo ir informacijos atskleidimo reikalavimų, investuotojams gali kilti didelė rizika;

48. ragina Komisiją pasiūlyti teisės aktų pakeitimų Sąjungos finansų sektoriui taikomų IRT ir kibernetinio saugumo reikalavimų srityje, atsižvelgiant į tarptautinius standartus, kad būtų pašalinti nustatyti atitinkamų teisės aktų neatitikimai, trūkumai ir spragos; todėl ragina Komisiją apsvarstyti, ar reikia vykdyti IRT paslaugų teikėjų priežiūrą, atkreipiant dėmesį į koncentracijos ir plintančio neigiamo poveikio riziką, kuri gali kilti dėl didelės finansinių paslaugų sektoriaus priklausomybės nuo nedidelio skaičiaus IRT ir debesijos kompiuterijos paslaugų teikėjų;

49. mano, kad šie pakeitimai turėtų apimti keturias pagrindines sritis:

a) IRT valdymo ir rizikos valdymo modernizavimą ir tarptautinių standartų laikymąsi;

b) pranešimų apie IRT incidentus taisyklių suvienodinimą;

c) bendrą visų finansų sektorių įsiskverbimų ir veiklos kibernetinio atsparumo testavimo sistemą;

d) ypatingos svarbos IRT paslaugas teikiančių trečiųjų šalių priežiūrą ir minimaliuosius standartus;

50. pabrėžia, kad reikia aktyviau keistis informacija, visų pirma apie incidentus, ir stiprinti atitinkamų reguliavimo ir priežiūros institucijų veiklos koordinavimą, atsižvelgiant į tai, kad stiprinant atsparumą ir pasirengimą įveikti labai didelio masto kibernetinius ir operacinius incidentus reikia ne tik veiksmingo tarpvalstybinio, bet ir skirtingų sektorių bendradarbiavimo; mano, kad tai turėtų būti daroma suteikiant tam tikrus įgaliojimus priežiūros institucijoms, kad jos galėtų veiksmingiau prižiūrėti trečiųjų šalių vykdomą veiklą, pvz., daugiau tikrinimo teisių, audito teisių ir sankcijų taikymo teisių;

51. ragina Komisiją stiprinti bendradarbiavimą tarptautiniuose forumuose, kad būtų lengviau parengti su debesijos kompiuterija ir užsakomosiomis paslaugomis susijusius tarptautinius standartus; taip pat ragina atlikti analizę siekiant nustatyti, ar reikia konkrečių Sąjungos priemonių siekiant prilyginti debesijos kompiuterijos ir užsakomųjų paslaugų priežiūrą seniosiose sistemose numatytam priežiūros lygiui; pažymi, kad šiose srityse taip pat reikia parengti tarptautinius standartus; mano, kad, nors atsakomybė už reikalavimų laikymąsi tenka finansų veiklos vykdytojams, atliekant ypatingos svarbos trečiųjų šalių paslaugų teikėjų priežiūrą reikėtų stebėti koncentracijos riziką, finansinio stabilumo riziką ir užtikrinti bendradarbiavimą su atitinkamomis institucijomis; mano, kad tai turėtų būti daroma suteikiant tam tikrus įgaliojimus priežiūros institucijoms, kad jos galėtų veiksmingiau prižiūrėti trečiųjų šalių vykdomą veiklą, pvz., daugiau tikrinimo teisių, audito teisių ir sankcijų taikymo teisių;

52. pabrėžia, kad siekiant užtikrinti finansų sistemos atsparumą reikia stiprios technologijų sistemos, kuri būtų skirta finansinių paslaugų pažangių technologinių taikomųjų programų priežiūrai; pabrėžia, kad reikia sukurti konkrečią strategiją, kuria būtų skatinamas reguliavimo technologijos (*RegTech*) ir priežiūros technologijos (*SupTech*) naudojimas;

53. ragina Komisiją ir priežiūros institucijas imtis su teisėkūra nesusijusių veiksmų, kad būtų sustiprintas finansų sektoriaus operatyvinis pasirengimas šalinti didelio masto kibernetinius ir operatyvinius incidentus vykdamas bendras pratybas, pildant operatyvinius protokolus (vadovus), diegiant saugias bendradarbiavimo priemones ir investuojant į ypatingos svarbos infrastruktūrą bei Europos dubliavimo pajėgumų stiprinimą; pabrėžia, kad priežiūros institucijos turi turėti vidaus ekspertinių žinių ir pakankamai išteklių, kad galėtų vykdyti tokias pratybas ir priežiūros veiksmus;

⁽²²⁾ ESRV paskelbė ataskaitą dėl sisteminių kibernetinių išpuolių 2020 m. vasario mėn. (<https://www.esrb.europa.eu/news/pr/date/2020/html/esrb.pr200219~61abad5f20.en.html>).

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

54. ragina Komisiją įvertinti ir kontroliuoti riziką, susijusią su galimybėmis prekiauti besiformuojančioje vadinamojoje juodojoje rinkoje, pinigų plovimu, teroristų finansavimu, mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių slėpimu bei kita nusikalstama veikla;

Duomenys

55. primena, kad duomenų rinkimas ir analizė skaitmeninių finansų srityje atlieka labai svarbų vaidmenį, todėl pabrėžia, kad reikia nuosekliai ir technologiniu požiūriu neutraliai taikyti esamus duomenų teisės aktus; pabrėžia, kad dirbtinis intelektas yra viena iš pagrindinių technologijų, kuri sustiprintų Sąjungos konkurencingumą pasauliniu lygmeniu;

56. pažymi, kad asmens duomenų apsaugos srityje pasaulinius standartus nustato Sąjunga; pabrėžia, kad asmens ir ne asmens duomenų perdavimas ir naudojimas finansinių paslaugų sektoriuje turi būti atliekamas laikantis visų atitinkamų Sąjungos teisės aktų ir tarptautinių susitarimų, sykiu sudarant sąlygas teisėtam ir saugiam duomenų srautui, kuris reikalingas plėtojant novatoriškas finansines iniciatyvas;

57. pabrėžia, kad siekiant padidinti novatoriško finansavimo mastą reikalingas laisvas duomenų judėjimas Sąjungoje; pažymi, kad tarpvalstybiniai duomenų srautai, įskaitant srautus į trečiąsias šalis ir iš jų, turi būti stebimi ir valdomi laikantis Sąjungos teisės aktų privatumo ir duomenų apsaugos srityje;

58. atsižvelgdamas į tai, prašo Komisijos užtikrinti, kad skaitmeninių finansų įmonės galėtų vienodomis sąlygomis gauti aktuales, patikimus ir naudingus duomenis, kaip nurodyta Bendrajame duomenų apsaugos reglamente, sukuriant didesnę vertę vartotojams, plėtojant skaitmeninių finansų potencialą ir sudarant galimybes novatoriškoms finansinių technologijų įmonėms augti Sąjungoje ir už jos ribų; pabrėžia, jog vidaus rinkoje svarbu laikytis konkurencijos taisyklių ir užtikrinti, kad nebūtų kenkiama vartotojų interesams ir inovacijoms; ragina Komisiją stebėti didžiųjų technologijų įmonių siūlomas finansines paslaugas ir tai, kaip šių operatorių turimas konkurencinis pranašumas gali iškraipyti konkurenciją rinkoje, pakenkti vartotojų interesams ir inovacijoms;

59. pabrėžia, kad Komisija turi rasti pusiausvyrą tarp duomenų saugumo bei vartotojų apsaugos užtikrinimo ir vartotojų patirties bei paslaugų veiksmingumo išlaikymo;

60. prašo Komisijos remiantis esamu Sąjungos standartu, nustatytu pagal 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB⁽²³⁾, apsvarstyti galimybę sukurti skaitmeninio prisijungimo ir skaitmeninių finansinių tapatybių naudojimo infrastruktūrą, kuria būtų siekiama tiek, kiek būtina, suderinti galiojančius reguliavimo reikalavimus visoje Sąjungoje ir palengvinti jų naudojimą, kad būtų sudarytos sąlygos mažiau suskaidytoms operacijoms vidaus rinkoje ir būtų laikomasi atitinkamų kovos su pinigų plovimu nuostatų; pabrėžia skaitmeninės finansinės tapatybės naudojimo visuose sektoriuose ir valstybėse narėse svarbą ir galimą naudą, kartu užtikrinant, kad būtų laikomasi duomenų apsaugos ir privatumo normų ir taikomos tinkamos ir proporcingos priemonės siekiant išvengti su duomenimis ar tapatybe susijusių incidentų;

61. pabrėžia, kad finansų įstaigų mažmeniniam prisijungimui taikomų procesų „pažink savo klientą“ teisiniai reikalavimai kiekvienoje valstybėje narėje yra skirtingi, todėl tarpvalstybinis prisijungimas turint esamus duomenų rinkinius dažnai neįmanomas, tas pats pasakytina apie verslo klientų prisijungimą ir su juo susijusius procesus „pažink savo klientą“ arba „pažink savo verslą“; ragina Komisiją spręsti šią problemą ir skatinti suderinti duomenis, kuriuos valstybės narės reikalauja pateikti pagal principą „pažink savo klientą“;

62. pripažįsta, kad skaitmeninių subjektų sąveikumas nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis yra labai svarbus norint pasiekti pageidaujamą pripažinimą rinkoje;

⁽²³⁾ OL L 257, 2014 8 28, p. 73.

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

63. pažymi, kad finansų įstaigos vis dažniau naudoja klientų duomenis arba didžiuosius duomenis, kurie yra itin svarbūs siekiant sukurti papildomą vertę klientams ir išlaikyti konkurencingumą; pakartoja savo 2017 m. kovo 14 d. rezoliucijoje dėl didelių duomenų poveikio pagrindinėms teisėms pateiktas išvadas ir rekomendacijas; primena Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu nustatytą asmens duomenų tvarkymo teisės aktų sistemą ir ragina visus suinteresuotuosius subjektus dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti jame įtvirtintas teises; atkreipia ypatingą dėmesį į principą, susijusį su asmens teise į savo duomenų nuosavybę ir jų kontrolę, ir teisę į duomenų perkeliamumą;

64. mano, kad paskirstytojo registro technologijomis pagrįsta nepriklausoma tapatybė gali būti labai svarbi kuriant įvairias naujas skaitmeninės bendrosios rinkos paslaugas ir platformas, nepriklausančias nuo duomenų kaupėjų ir apsieinančias be tarpininkų, kartu užtikrinant aukštus saugumo ir duomenų apsaugos standartus pavieniams ES piliečiams;

65. mano, kad prieinamų ir patikimų duomenų ir informacijos apie skaitmeninių finansų veiklą trūkumas gali pakenkti ekonomikos augimui, vartotojų apsaugai, rinkos vientisumui ir finansiniam stabilumui, taip pat kovai su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu, mokesčių slėpimu ir mokesčių vengimu; ragina padidinti skaitmeninių finansų veiklos skaidrumą ir teikti išsamesnes su ja susijusias ataskaitas siekiant sumažinti asimetriją ir riziką, visų pirma susijusią su įsitvirtinusiems didžiųjų duomenų operatoriams, kurie gali gauti neproporcingai didelę naudą dėl platesnės prieigos prie duomenų; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti vienodas tarpvalstybinės prieigos prie duomenų sąlygas, kaip užtikrinama Bendruoju asmens duomenų apsaugos reglamentu asmens duomenų atveju;

66. pažymi, kad šiomis aplinkybėmis standartai yra labai svarbūs toliau skatinant duomenų valdymą, dalijimąsi ir keitimąsi jais, įskaitant duomenų sąveikumą ir perkeliamumą; be to, reikalinga patikima ir teisiniu požiūriu saugi infrastruktūra ir patikima duomenų kaupimo ir dalijimosi jais teisinė sistema, kad įmonės įgytų pasitikėjimą bendradarbiavimu duomenų srityje įvairių įmonių ar netgi įvairių pramonės šakų lygmenimis;

67. ragina vykdyti veiksmingą didžiųjų duomenų analizės priežiūrą taip, kad būtų sprendžiamas modelių neskaidrumo klausimas, kartu užtikrinant pakankamą prieigą prie aktualių ir kokybiškų duomenų; pabrėžia, kad algoritmų, duomenų tvarkymo ir analizavimo srityje reikia daugiau atskaitomybės, paaiškinamumo ir skaidrumo, nes tai esminė priemonė siekiant užtikrinti, kad asmenys būtų tinkamai informuojami apie jų asmens duomenų tvarkymą;

68. pabrėžia atvirosios bankininkystės svarbą mokėjimo paslaugų kokybės gerinimui įtraukiant naujus rinkos dalyvius, kurie vartotojams siūlo didesnę veiklos ir kainos efektyvumą; pabrėžia, kad perėjimas nuo atvirosios bankininkystės prie atvirųjų finansų, t. y. kai įtraukiamos kitos finansinės paslaugos nei mokėjimai, yra strateginis prioritetasis, pasižymintis galimybėmis padidinti veiksmingumą, sumažinti koncentracijos riziką ir padidinti finansinę įtrauktį;

69. mano, kad prašomas pateikti pasiūlymas neturės finansinių padarinių;

o

o o

70. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir pridėdamas rekomendacijas Komisijai ir Tarybai bei valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms.

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

REZOLIUCIJOS PRIEDAS.**REKOMENDACIJOS DĖL PRAŠOMO PATEIKTI PASIŪLYMO TURINIO****A. PASIŪLYMO PRINCIPAI IR TIKSLAI**

1. Padėti pagrindą perspektyviam požiūriui į taisykles, susijusias su skaitmeniniais finansais Sąjungoje.
2. Užtikrinti, kad skaitmeniniai finansai ir toliau galėtų būti novatoriška ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo varomoji jėga visoje bendrojoje rinkoje.
3. Skatinti bendrą pagrindinių su skaitmeniniais finansais susijusių klausimų supratimą ir skatinti susijusių nuostatų derinimą, nes tai paskatins aktyvesnę tarpvalstybinę veiklą.
4. Didinti dalijimosi duomenimis mastą laikantis Sąjungos principų, kad būtų skatinamos inovacijos. Tikslas turėtų būti palengvinti prieigą prie viešųjų duomenų visoje Sąjungoje. Tai būtų naudinga ne tik skaitmeninių finansų bendrovėms, bet ir daugeliui kitų Sąjungos politikos sričių, ir padidintų rinkos skaidrumą.
5. Apsvarstyti tris sritis, kuriose Sąjunga turėtų imtis pradinių veiksmų, konkrečiai – sukurti kriptoturtui taikomą sistemą, parengti kibernetinio ir veiklos atsparumo sistemą ir siekti suderinti skaitmeninio prisijungimo prie bendrosios rinkos koncepciją.

B. SIŪLYTINI VEIKSMAI

1. Pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl kriptoturto, kuriuo būtų užtikrintas teisinis tikrumas dėl kriptoturto tvarkymo, kartu užtikrinant aukštus vartotojų ir investuotojų apsaugos standartus, rinkos vientisumą ir finansinį stabilumą. Tokioje sistemoje reikėtų apsvarstyti neribotos ir visapusiškos visos Sąjungos lygmens taksonomijos galimybę ir siekti priimti teisės aktus vadovaujantis principu, kad tokiai pačiai veiklai ir tokiai pačiai rizikai turi būti taikomos tokios pačios taisyklės ir proporcingumo principas, taip sumažinant reglamentavimo arbitražą ir užtikrinant vienodas sąlygas.

Tame pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto turėtų būti:

- a) nustatytos taikytinų reguliavimo, priežiūros ir prudencinių procedūrų ir kriptoturto traktavimo gairės; priimtos konkrečios kriptoturto emitentams ar sponsoriams taikomos rinkos skaidrumo ir vientisumo taisyklės, bent jau lygiavertės nustatytosioms FPRD II;
 - b) šalinamos su kriptoturtu susijusios esamų Sąjungos teisės aktų reguliavimo spragos, pvz., tam tikrą kriptoturtą pagal FPRD II priskiriant perleidžiamųjų vertybinių popierių kategorijai siekiant užtikrinti, kad su juo būtų elgiama kaip su kitais perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais;
 - c) sukurti reglamentavimo tvarką, skirtą specialiai naujai ir plėtojama su kriptoturtu vykdomai veiklai, pvz., ICO ir IEO, ir bet kuriam kitam kriptoturtui, kuris nepatenka į esamos reglamentavimo sistemos taikymo sritį, užtikrinant, kad jis būtų suderintai reglamentuojamas Sąjungos lygmeniu;
 - d) spręsti kriptoturto gavybos (angl. *crypto-mining*) poveikio klausimą ir ieškoti naujų sprendimų, kaip sušvelninti ekologinį įprastinio kriptoturto pėdsaką.
2. Siekti didesnės reguliavimo ir priežiūros konvergencijos siekiant sukurti bendrą Sąjungos sistemą; ragina vykdyti struktūrinį Europos priežiūros institucijų ir nacionalinių kompetentingų institucijų dialogą, kuriame dėmesys turėtų būti skiriamas esamoms priežiūros problemoms ir praktikos konvergencijai siekiant užtikrinti nenutrūkstamą skaitmeninių finansų srities priežiūrą visais lygmenimis.

2020 m. spalio 8 d., ketvirtadienis

3. Parengti stabilizuotajai virtualiajai valiutai skirtą teisinę sistemą ir užtikrinti, kad ji atitiktų bent 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2009/110/EB dėl elektroninių pinigų įstaigų steigimosi, veiklos ir riziką ribojančios priežiūros, iš dalies keičiančioje Direktyvas 2005/60/EB ir 2006/48/EB bei panaikinančioje Direktyvą 2000/46/EB⁽¹⁾, nustatytus standartus, įskaitant pastovų konvertavimo kursą, galimybę išpirkti nominaliaja verte ir nepadengtais pinigais.
4. Remiantis vertinimu pateikti pasiūlymą dėl bendros Sąjungos sistemos, skirtos skaitmeninių finansinių paslaugų bandomajai aplinkai sukurti.
5. Sustiprinti kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu sistemos taikymą kriptoturtui ir panaikinti esamas spragas, visų pirma taikant 33–38 dalyse išdėstytas priemones.
6. Užtikrinti, kad plintant skaitmeniniams finansams niekas neliktų nuošalyje. Ragina Komisiją ir valstybes nares imtis priemonių siekiant padidinti skaitmeninį ir finansinį raštingumą.
7. Pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl kibernetinio atsparumo, kuriuo būtų užtikrinti nuoseklūs IRT ir kibernetinio saugumo standartai visame Sąjungos finansų sektoriuje ir atsižvelgta į tarptautinius standartus. Tokia sistema turėtų būti perspektyvi ir daug dėmesio turėtų būti skiriama dabartinių kibernetinio atsparumo taisyklių modernizavimui, kartu pašalinant visas reglamentavimo spragas ir trūkumus, dėl kurių gali kilti pavojus įmonėms, investuotojams ir vartotojams.
8. bendradarbiaujant su kitomis Sąjungos lygmens priežiūros institucijomis paskirti vieną bendrą Europos priežiūros instituciją, kuri būtų atsakinga už visos svarbios su kriptoturtu susijusios veiklos, kuriai būdingas reikšmingas tarpvalstybinis aspektas Sąjungoje, priežiūrą ir registraciją, remiantis bendru taisyklių sąvadu;
9. Ragina Komisiją apsvarstyti galimybę atlikti finansinių paslaugų srities IRT teikėjų, teikiančių paslaugas Sąjungoje, priežiūrinį tikrinimą, kaip nurodyta 47 dalyje.
10. Ragina Komisiją pasiūlyti teisės aktų pakeitimų su Sąjungos finansų sektoriumi susijusių IRT ir kibernetinio saugumo reikalavimų srityje. Šiais pakeitimais daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama 48 dalyje nurodytoms keturioms pagrindinėms sritims.
11. Siekti parengti Sąjungos standartus debesijos kompiuterijos ir užsakomųjų paslaugų srityje ir tuo pačiu metu bendradarbiauti su tarptautiniais partneriais siekiant parengti tarptautinius standartus, kaip nurodyta 50 dalyje.

Duomenys

12. Pasiūlyti skaitmeninio prisijungimo sistemą. Tokia sistema turėtų atitikti atitinkamus Sąjungos teisės aktus, pvz., kovos su pinigų plovimu nuostatas, duomenų ir privatumo apsaugos normas, ir ja turėtų būti siekiama užtikrinti bendrą skaitmeninės finansinės tapatybės supratimą visoje bendrojoje rinkoje sykiu skatinant suderinti tarpvalstybinį prisijungimą.
13. Siekti padidinti su algoritmais, duomenų tvarkymu ir analizavimu susijusių atskaitomybę, paaiškinamumą ir skaidrumą, kaip nurodyta 66 dalyje.

⁽¹⁾ OL L 267, 2009 10 10, p. 7.